

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.453/2025/4.
A felperes:	felperes (felperes címe) Ügyvédi Iroda (cím1, A felperes képviselője: eljáró képviselő: dr. Molnár Péter ügyvéd)
Az alperes:	település1 Község Önkormányzata (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	Ügyvédi Iroda2 (cím2, eljáró képviselő: dr. Horváth Gábor Péter ügyvéd)
A per tárgya:	szabadságmegváltással kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (22. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 9.K.701.176/2024/21. számú ítélete

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. október 14. napjától 2024. szeptember 30. napjáig (a továbbiakban: perbeli időszak) volt főállású polgármestere településl Községnek, tisztsége a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 69. § (1) bekezdés a) pontja alapján az új polgármester megválasztásával megszűnt. A jogviszonya fennállása alatt a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 225/C. § (1) bekezdése alapján évi 25 munkanap alapszabadságra és 14 munkanap pótszabadágra (összesen 39 nap) volt jogosult. Az alperes a jogviszony megszűnésekor a településl Község Önkormányzata Képviselő-testületének (a továbbiakban: képviselő-testület) 32/2024. (X. 9.) Kt. határozata alapján 3 havi végkielégítést a felperes részére megfizetett, a felperes 136 nap ki nem vett szabadsága pénzbeli megváltására vonatkozó kérelmét azonban a határozatszám határozatával elutasította.

[2] A képviselő-testület minden évben (a pandémia miatti 2021. évet kivéve) jóváhagyta a felperes által benyújtott, Kttv. 225/B. § (2) bekezdése szerinti szabadságolási ütemtervet [18/2020. (II. 6.) Kt. határozat, 17/2022. (III. 9.) Kt. határozat, 1/2023. (I. 7.) Kt. határozat]. A 2022. és 2023. évre vonatkozó ütemterv csak az éves szabadság (39 nap + 5 nap fogyatékoság miatt) felhasználását tartalmazza, míg a 2024. évi ütemterven - az éves szabadság mellett - már az előző évekről felhalmozott 96 nap szabadság is feltüntetésre került. A képviselő-testület a 2024. évre vonatkozó szabadságolási ütemtervet, valamint a ki nem vett 96 nap szabadságról való tájékoztatást a 3/2024. (I. 31.) Kt. határozatával elfogadta. A perben csatolt bérszámfejtő lapok és szabadságengedélyek alapján a felperes a perbeli időszakban 2020. évben 18 nap, 2021. évben 11 nap, 2023. évben 21 nap, 2024. évben 13 nap (összesen 63 nap) szabadságot vett igénybe. A Kttv. 225/C. § (3) bekezdése szerinti, a megelőző évben igénybe vett, illetve ki nem vett szabadságról, annak a tárgyévi szabadsághoz való hozzászámításáról nyilvántartás a jegyző részéről nem készült, a tárgyévi szabadságnak ily módon történő megállapítására a törvény szerinti január 31-ig terjedő időpontig egyetlen évben sem került sor.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes keresetében szabadságmegváltás jogcímén az alperesnek a perbeli időszakban keletkezett és ki nem adott 136 nap szabadság alapján számított 3.287.748 forint, valamint annak 2024. november 10. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, hogy a szabadságolási ütemtervet minden évben elkészítette, benyújtotta, azt a képviselő-testület jóváhagyta. A 2024. évre készített szabadságolási ütemterv szerint 96 nap előző évekből felhalmozott szabadsága keletkezett. Amennyiben az adott évben nem az ütemtervnek megfelelően tudta a szabadságot igénybe venni, azt előre jelezte. A szabadság nyilvántartása, a ki nem vett szabadság kiadásának a kötelezettsége a Kttv. 225/C. § (3) és (4) bekezdései alapján az alperest terhelte. Az, hogy a felperes a szabadságolási ütemtervtől eltért, nem mentesíti az alperest a szabadság nyilvántartási és kiadási, valamint a ki nem vett és ki nem adott szabadság pénzbeli megváltásának a kötelezettsége alól. A jogértelmezés körében hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Kf.700.018/2023/6. számú ítéletében foglaltakra.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta. Előadta, hogy a felperest a képviselő-testület a 33/2024. (X. 9.) Kt. határozatával felhívta arra vonatkozóan, hogy a szabadság megváltás iránti kérelme kapcsán terjesszen elő részletes indokolást: a 2000-2024. években milyen okból nem vette ki az éves szabadságát, melynek a felperes nem tett eleget. A képviselő-testületnek a Kttv. 225/C. § (2) bekezdése alapján csak a szabadságolási ütemterv jóváhagyására van jogosultsága, annak végrehajtása a polgármester jogkövető magatartásán múlik. A jegyző tekintetében a polgármester gyakorolja a munkáltatói jogokat, így a jegyző nem utasíthatta arra a felperest, hogy az ütemtervnek megfelelően vegye ki a szabadságát. Az, hogy a felperes a teljes 5 éves ciklusban csak 69 napot volt szabadságon, ellentétes a jóhiszemű joggyakorlás kötelezettségével. A képviselő-testület a 2024. évet megelőző években nem határozott arról, hogy a felperesnek a tárgyévet megelőző időből ki nem vett szabadsága lenne. Abból, hogy a felperes tárgyévi szabadságát nem az ütemterv szerint vette ki, és annak igénybevételére a tárgyév március 31. napjáig sem került sor, arra lehet következtetni, hogy a felperesnek nem volt igénye a szabadságra, ezért nem kezdeményezte annak megváltását. A felperes emellett kötetlen munkaidőben dolgozott, munkaidejét önállóan osztotta be, ebből következőleg garanciális jelentősége van annak, hogy a polgármester igazolja, ha a szabadsága igénybevételének akadályja van. A szabadságolási ütemterv jóváhagyásával a felperesnek kötelezettsége keletkezik a szabadság igénybevételére, illetve arra, hogy annak akadályát a képviselő-testületnek bejelentsen. Annak bizonyítása is a felperest terheli, hogy a szabadság ütemterv szerinti igénybevételében akadályoztatva volt. Hivatkozott a Kúria Kf.39.887/2021/4. számú precedensképes döntésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest szabadságmegváltás jogcímén 2.780.081 forint és annak 2024. november 10. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntésében a Kttv. 225/C. § (1)-(4) bekezdéseire, valamint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-619/2016. számú, valamint C-684/2016. számú, továbbá a Kúria több precedens értékű döntésére hivatkozott. A tényállást a csatolt okirati bizonyítékok, a perben meghallgatott tanúk, a felperes és az alperesi polgármester perben tett nyilatkozatai, valamint a Baranya Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) 1355/2023. (VIII. 3.) Korm. határozata alapján 2022. január 1. és 2023. július 31. közötti időszakra lefolytatott ellenőrzésének iratanyaga alapján állapította meg. Az EUB döntéseire utalással rögzítette, hogy a munkavállaló nem veszíti el automatikusan megszerzett jogát a fizetett éves szabadsághoz azon az alapon, mert nem kért szabadságot. Az uniós jog azonban nem zárja ki e jogának az elvesztését, ha a munkáltató bizonyítja, hogy a munkavállaló szándékosan és tudatosan nem vette ki fizetett éves szabadságát. A csatolt bizonyítékok nem igazolták, hogy a felperes az öt megillető éves szabadságot igénybe vette, vagy az részére kiadásra került, ezért a bíróságnak azt kellett értékelnie, hogy a nem vagy nem megfelelően vezetett szabadságnylvántartás hiányosságai kinek a terhére értékelhetők. Rögzítette, hogy a polgármester esetén a szabadság kiadásának kötelezettsége a munkáltatói jogokat gyakorló képviselő-testület kötelezettsége. Ennek érdekében a Kttv. 225/C. § (3) bekezdése szerint minden év január 31. napjáig a képviselő-testület feladata, hogy a jegyző által vezetett nyilvántartás alapján megállapítsa a polgármester előző évben igénybe vett szabadságának a mértékét függetlenül attól, hogy az ütemterv szerinti szabadság igénybevételi kötelezettségének mennyiben tett eleget. A

szabadság kiadása alapvetően munkáltatói kötelezettség, arról a munkáltatónak kell gondoskodnia, annak elmulasztása nem eshet a polgármester terhére. Az alperes azonban a szabadság nyilvántartásának és kiadásának a teljesítését a perben nem tudta igazolni. Az esetleges munkavégzéstől való távollétet pedig utólagosan, kiadott szabadságként értelmezni nem lehet, az legfeljebb a Kttv. 225/E. §-a szerinti szankció (fegyelmi/kártérítési felelősség) alkalmazását vonhatná maga után. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperes szándékosan és tudatosan nem vette ki az éves szabadságát, így a követelés jogalapja fennáll. A ki nem vett, illetve ki nem adott szabadság mértékének meghatározásánál rögzítette, hogy a felperest a perbeli időszakban 193 nap szabadság illette meg, melyből 78 napot vett igénybe (63 nap + 15 nap), mivel 2020. évben 15 nap fizetett szabadság helyett (jogellenesen) fizetés nélküli szabadságon volt, így azt a fizetett szabadság mértékéhez hozzászámította. Mindezek alapján a megváltandó szabadság mértékét 115 napban (193 nap – 78 nap), annak összegét 2.780.081 forintban állapította meg; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával - az elutasított részt nem érintve - a kereset (teljes) elutasítását kérte. Jogszabálysértésként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésére, a Mötv. 41. § (1) bekezdésére, 67. § (1) bekezdés a) és f) pontjaira, a Kttv. 107. § (1)-(2) bekezdéseire, 225/C. § (1)-(4) bekezdéseire, 225/D. § (1) bekezdéseire és a jogértelmezés körében a Kúria Kf.39.887/2021/4. számú döntésére hivatkozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást pontatlanul állapította meg, abból téves jogkövetkeztetést vont le. A tényállás pontatlansága körében hivatkozott arra, a bíróság ítélete nem tartalmazza, hogy a perbeli időszakot megelőző ciklusban is a felperes látta el a polgármesteri tisztséget, így a szabadságolás gyakorlatával, a ki nem vett szabadság tárgyévi feltüntetési kötelezettségével tisztaban kellett lennie. Ezzel szemben a 2024. évet megelőzően egyetlen alkalommal sem tüntetett fel az ütemtervben ki nem vett szabadságot. Az ítélet e körben nem tartalmazta azt sem, hogy a felperes a 2025. március 21. napján tartott tárgyaláson maga nyilatkozott úgy, hogy a képviselő-testületet nem tájékoztatta arról, ha az ütemezés szerinti szabadságolást nem tudta tartani, azaz a felperesnek felróható okból nem került a képviselő-testület olyan helyzetbe, hogy a szabadság nyilvántartást megfelelő módon vezetni tudja, mivel arról a felperes sem szóban, sem írásban nem adott tájékoztatást. Az ütemezést jóváhagyó határozatok ezért a 2020-2023. évekre nem is tartalmaztak ki nem vett, vagy ki nem adott szabadságról döntést. Az ütemtervben történő feltüntetés hiányában a felperesnek igénye sem keletkezett ezen ki nem vett szabadságokra. Az ítélet azt sem tartalmazza, hogy a Kormányhivatal által lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy a szabadságok kivételére és kiadására a jogszabályokban foglaltaktól eltérően került sor és a kormányhivatal felhívta az alperest a Kttv. 225/C. § (2)-(4) bekezdései szerinti eljárásra. A felperesnek ebből az ellenőrzésből is tudomással kellett bírnia arról, hogy a ki nem vett szabadságot legkésőbb a tárgyévet követő év március 31. napjáig igénybe kell vennie. Ez alapján a 2024. évet megelőzően ki nem vett szabadságot 2024. március 31-ig ki kellett volna vennie, az arányos szabadság megváltására csak az e napot követő időre tarthatna jogszerűen igényt. A felperes ugyanakkor szándékosan nem vette ki a szabadságát, mely a perben bizonyítást nyert. A felperes egyetlen esetet sem tudott megjelölni arra vonatkozóan, hogy az ütemtervtől miért kellett eltérnie. Saját felróható magatartásaként értékelendő, hogy a tisztsége betöltése alatt nem alakította ki a szabadság kiadásának nyilvántartási rendjét, illetve az ő utasításának

megfelelően került sor az igénybe vett szabadságai nyilvántartásának a vezetésre. A képviselő-testületnek csupán a szabadságot igénybe vevő ütemterv jóváhagyása tartozik a kötelezettsége körébe, ezt követően a polgármester felelőssége, hogy a szabadságot igénybe vegye, illetve az igénybevétele akadályát bejelentsen, amit a felperes szándékosan elmulasztott. A Kúria Kf.39.887/2021/4. számú végzésére hivatkozással kifejtette, annak bizonyítása, hogy a polgármester miért nem tudta az ütemterv szerinti szabadságot igénybe venni, a polgármestert terhel, a bizonyítási teher e körben megfordul, és a bizonyítottság hiánya a felperes terhére értékelendő.

[7] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében - annak indokaival egyetértve - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, másodfokú perköltsége megtérítése mellett. Álláspontja szerint az alperesnek a perben azt kellett volna bizonyítania, hogy a felperes részére a szabadságot kiadta, illetve hogy ennek hiányában a szabadságmegváltás összegét megfizette, vagy azt, hogy annak kiadását a felperes szándékosan megakadályozta. Ezt azonban az alperes bizonyítani nem tudta, ezért annak következményeit viselni köteles. Alapítván az alperes arra, hogy nem keletkezett igény a ki nem vett szabadságok felhasználására, illetve ki nem vett szabadság nem is keletkezett azáltal, hogy 2024. évet megelőzően azt az ütemtervek nem tartalmazták, ebből ugyanis ilyen következtetés nem vonható le. Ez egyébként sem eshet a felperes felelősségi körébe, mivel a szabadság nyilvántartása a Kttv. 225/C. § (3) bekezdése alapján a jegyző kötelessége, mi több, a kormányhivatal ellenőrzése is alátámasztotta, hogy ki nem vett szabadsággal rendelkezett. Alapítván az alperesi hivatkozás, miszerint a perben bizonyítást nyert, hogy szándékosan és tudatosan nem vette ki a szabadságát az ütemtervben foglaltak szerint. Miután a szabadság kiadása a munkáltató kötelezettsége, a felperesi jogellenes magatartáshoz azt is bizonyítani kellett volna az alperesnek, hogy a szabadság kiadását a felperes szándékosan megakadályozta: ilyet azonban nem bizonyított. A Kúria Kfv.45.113/2023/6. (helyesen: Kfv.III.45.133/2023/6.) számú döntésére hivatkozással kifejtette, hogy a Kttv. 225/C. § (3) bekezdés alapján a képviselő-testület feladata, hogy a jegyző által készített nyilvántartás alapján a felperes előző évben igénybe vett szabadságát megállapítsa függetlenül attól, hogy a felperes a Kttv. 225/C. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének mennyiben tett eleget.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[8] A fellebbezés nem alapos.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest a szabadságnapok túlnyomó részének megváltására, döntésének helytálló indokaival egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a következőkre mutat rá:

[10] Mindenekelőtt rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az alperes a fellebbezésében önmagában a szabadságmegváltásnak az elsőfokú bíróság által megállapított összegét, az annak alapjául szolgáló számítást, a beszámított és figyelmen kívül hagyott szabadnapok mértékét nem támadta, így annak helytállóságát (az ítélet keresetet elutasító részét) a másodfokú bíróság – a Kp. 108. § (1) bekezdésére tekintettel – nem vizsgálta.

[11] Az alperes fellebbezésében anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésre hivatkozással a megállapított bírói tényállást és azon keresztül a szabadságmegváltás jogalapjával kapcsolatban abból levont bírói jogértelmezést vitatta, állítva, hogy az elsőfokú bíróság a Kttv. 225/C. § (2) és (3) bekezdésének téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperest a felperes által igénybe nem vett szabadsága tekintetében megváltási kötelezettség terheli. Másrészt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Kúria általa hivatkozott döntését, miszerint a bizonyítási teher a tekintetben, hogy a felperes a szabadságait miért nem az ütemtervben foglaltaknak megfelelően vette igénybe, a felperest terhelte.

[12] A másodfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi jogszabály megsértésével kapcsolatban az alábbiakra mutat rá. A Pp. 279. § (1) bekezdése a bizonyítékok szabad mérlegelésének az elvét rögzíti. Ennek során - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az eljáró bíró szabadon határozhatja meg, hogy az ügyben releváns körülmények tisztázásához milyen bizonyítást folytat le, az így lefolytatott bizonyítás eredményeit miképp értékeli (szabad mérlegelés elve). A tényállás szabad megállapításának nyilvánvaló korlátját képezi az, hogy a beszerzett bizonyítékoknak a bírói tényállást megfelelően alá kell támasztania, annak összhangban kell állnia a periratokkal, azok viszonylatában nem lehet logikátlan vagy okszerűtlen. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással kapcsolatban ilyen logikátlan, okszerűtlen, illetve a beszerzett bizonyítékokkal nyilvánvalóan ellentétes ténymegállapításra az alperes a fellebbezésében nem hivatkozott. A Kúria több döntésében (Kfv.VII.38.374/2019/6., Kfv.VII.37.230/2020/4.) rámutatott arra, hogy ha a felperes számára esetlegesen az indokolás nem meggyőző, azzal nem ért egyet, az nem eljárási jogszabálysértés állításával sérelmezhető, hanem a pontos anyagi jogszabályhely megjelölése és annak megfelelő értelmezése körében.

[13] A tényállás hiányos megállapítása tekintetében az alperes elsődlegesen azt kifogásolta, az nem tartalmazza, hogy a felperes 2014-2019. években is betöltötte a polgármesteri tisztséget, így a megfelelő eljárásról tudnia kellett. Ez a körülmény azonban a per érdeme szempontjából nem volt releváns, nem ennek függvénye ugyanis (azaz, hogy a felperes polgármesteri tisztséget mióta töltötte be), hogy a felperes az általa állított szabadságmegváltásra jogosult-e, így annak hiánya a per eldöntésére nem volt kihatással. Másodlagosan sérelmezte, miszerint nem rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a 2020. és 2023. évekre vonatkozó szabadságolási ütemtervek és e körben hozott képviselő testületi döntésekről készült jegyzőkönyvek az alperes által a perben csatolásra kerültek. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság ítéletéből megállapítható, hogy a hivatkozott jegyzőkönyvek és ütemtervek a bíróság rendelkezésére álltak, arra az ítélet több ponton (így a [3] és [15]

bekezdésben) is hivatkozik, az abban foglaltakat a bíróság a döntése meghozatalánál figyelembe vette. Szintén hiányolta, hogy a Kormányhivatal által lefolytatott ellenőrzés azon megállapítása, hogy a szabadságok kiadása nem a jogszabályoknak megfelelően történt, nem került az ítéletben rögzítésre. Az elsőfokú bíróság a szabadság kiadásával kapcsolatos körülményeket feltárta, melynek során megállapította, hogy az igénybe vett szabadságok az ütemezési tervtől eltértek, a ki nem vett szabadságok nyilvántartására a Kttv. 225/C. § (3) bekezdésének megfelelő módon nem került sor. Az, hogy e körben a kormányhivatal által lefolytatott ellenőrzésre az ítélet indokolásában nem hivatkozott, nem teszi az ítéleti indokolást hiányossá, vagy jogszabálysértővé, mivel az ítéleti indokolásnak a per eldöntése szempontjából releváns tényeket kell tartalmazni, melynek az ítélet maradéktalanul eleget tett.

Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki [7/2013. (III. 01.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie, és nem minden egyes részletre (Kf.VII.38.187/2021/11.). Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi érvelés az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének megfelelt, a törvényszék a Kp. 78. § (2) bekezdésében, 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésében, 346. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltakat nem sértette meg, az alperesi hivatkozások az ítélet – lényeges eljárási szabálysértésen alapuló – hatályon kívül helyezését nem indokolták; ezen felül megállapítható volt, hogy az alperes ezen eljárásjogi kifogásokon keresztül valójában az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontját támadta.

[14] Az anyagi jogszabálysértés körében az alperes azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperesnek a képviselő-testület felé fennálló, a Kttv. 225/C. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatási kötelezettségnek az elmulasztását nem értékelte annak ellenére, hogy a felperes perbeli nyilatkozatából egyértelműen megállapítható volt, hogy a ki nem vett szabadságok tekintetében, illetve az ütemtervtől eltérő szabadságok igénybevételéről a képviselő-testületet nem tájékoztatta, holott tisztában volt azzal, hogy e körben tájékoztatási kötelezettsége fennállt. Ez a felperesi felróható magatartás vezetett ahhoz, hogy a képviselő-testület a tárgyévét megelőzően fennmaradt szabadságok kiadásáról nem tudott dönten.

[15] A Kttv. 225/C. § (1) bekezdése alapján a felek által nem vitatottan a felperest a perbeli időszakban évi 25 nap alapszabadság és 14 nap pótszabadság illette meg, amelynek igénybevételére a Kttv. speciális szabályokat tartalmaz. E szerint a polgármester előterjesztésére a képviselő-testület által jóváhagyott ütemezésben foglaltaknak megfelelően kell évről-évre kiadni a szabadságot akként, hogy a polgármesternek a szabadság igénybevételéről a képviselő-testületet a következő ülésen tájékoztatnia kell [Kttv. 225/C. § (2) bekezdés]. Ugyanakkor a Kttv. 225/C. § (3) bekezdése alapján a jegyző kötelessége, hogy minden év január 31. napjáig az általa vezetett nyilvántartás alapján megállapítsa a polgármester előző évben igénybe vett szabadságának a mértékét, és a ki nem vett szabadságot a tárgyévi szabadsághoz hozzászámítsa. A Kttv. 225/C. § (4) bekezdése alapján a polgármesternek a szabadságot az esedékesség évében, de legkésőbb a következő év március 31-ig kell igénybe venni vagy kiadni. A fenti jogszabályi rendelkezések értelmében a

polgármester szabadságának igénybevételével és kiadásával kapcsolatban mind a polgármestert, mind pedig a munkáltatói jogokat gyakorló képviselő-testületet kötelezettségek terhelik. A polgármester alapvető kötelezettsége, hogy a szabadságolási ütemtervet a tárgyévre elkészítse, azt a képviselő-testületnek benyújtsa, és annak igénybevételéről tájékoztatást adjon. A képviselő-testület kötelezettsége, hogy az ütemtervről döntsön, annak megfelelően a szabadságot kiadja.

[16] Nem vitásan a felperes nem az ütemtervben meghatározottak szerint vette ki a szabadságát, erről, valamint a tárgyévet megelőző felhalmozott szabadnapjairól (a 2024. évi ütemterv kivételével) a képviselő-testületet nem tájékoztatta, és az ütemtervtől eltérő szabadságainak az igénybevétele során az azt megelőző 15 nappal a Kttv. 225/C. § (2) bekezdése szerinti bejelentéssel sem élt, mely nyilvánvalóan a felperesnek felróható, hiszen ezen kötelezettségét a Kttv. egyértelműen rögzíti. Ugyanakkor helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes ezen kötelezettségzegése önmagában nem zárja ki azt, hogy a felperes joga a fizetett szabadságára, vagy annak pénzbeli megváltására elveszne. A munkáltatónak (képviseelő-testületnek) ugyanis - mint ahogyan arra a Kúria a Kfv.III.45.133/2023/6. számú döntésében is rámutatott - szintén törvényi kötelezettsége, hogy a szabadságot a polgármesternek kiadja. Ezen kötelezettsége pedig függetlenül attól, hogy a polgármester a tájékoztatási kötelezettségének mennyiben tesz eleget. A Kttv. a jegyző részére kötelező jelleggel írja elő, hogy a polgármester szabadságainak igénybevételéről nyilvántartást vezessen, a tárgyévben kivett szabadnapokat az ütemtervvel összevesse és az igénybe nem vett, vagy ki nem adott szabadságot megállapítsa, azt a tárgyévi szabadsághoz hozzászámítsa. Ennek a kötelezettségnek a teljesítése nem függ attól, hogy a jegyző felett a munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja, hiszen a nyilvántartási kötelezettség a szabadságolási tömbök, valamint az alperesi szabadságnylvántartás (bérszámfejtés) alapján elvégezhető. Az, hogy ezen kötelezettségének a jegyző nem tett eleget, és így a munkáltatói jogkört gyakorló képviselő-testület a felperesi szabadságok mértékéről, igénybevételéről pontos információval nem rendelkezett, nem értékelhető a felperes terhére. Az alperesi állítással szemben a képviselő-testületnek, mint munkáltatói jogkörgyakorlónak nem csupán az a feladata, hogy a polgármester által előterjesztett szabadságolási ütemtervről döntsön, majd ezt követően a jogviszonyban csupán passzív szereplőként vegyen részt. Mint munkáltatónak, a polgármester szabadsága kapcsán ellenőrzési, valamint kiadási joga és kötelezettsége is fennáll, melynek – többek között – a jegyző közreműködésével kell eleget tennie.

[17] Helytállóan állapította meg a kúriai gyakorlatra hivatkozással az elsőfokú bíróság e körben azt is, hogy a szabadság kiadása e speciális foglalkoztatási jogviszonyban is alapvetően a munkáltató feladata, ezért elsősorban a munkáltatói jogkör gyakorlójának kell gondoskodnia a teljes szabadság kiadásáról, abban az esetben is, ha a munkavállaló a szabadságolásra vonatkozó törvényi kötelezettségeinek nem minden tekintetben tesz eleget. Ezen kötelezettségét pedig az alperes nem vitatható módon elmulasztotta, ezért a szabadságmegváltási kötelezettsége alól nem mentesülhetett.

[18] Az alperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Kúria Kf.39.887/2021/4. számú végzésében foglaltakat, miszerint, ha a felek között vita merül fel abban a kérdésben, hogy a polgármester a szabadságot miért nem tudta

igénybe venni, a bizonyítási teher megfordul, ennek bizonyítása a felperes érdekkörébe esik. A Kúria fentebb már hivatkozott Kfv.III.45.133/2023/6. számú ítéletében kifejtette, hogy a polgármester foglalkoztatása egy sajátos közszolgálati jogviszony, amelyben a szabadság ütemezése a polgármester feladata, azonban a szabadság kiadása alapvetően a munkáltató kötelezettsége, ezért a munkáltatói jogkör gyakorlójának kell gondoskodnia a teljes szabadság kiadásáról. Erre figyelemmel az alperes érdekében állt a Kp. 78. § (1) bekezdés alapján irányadó Pp. 265. § (1) bekezdése szerint bizonyítani a szabadság kiadását, ez az ő bizonyítási kötelezettsége, ennek tükrében az ő (a munkáltató) terhére kell értékelni a bizonyítottság hiányát is. A Kp. 79. § (2) bekezdés a)-c) pontjainak speciális bizonyítási szabályaiból is az következik, hogy a szabadsággal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettség hiányosságai nem a felperes, hanem az alperes terhére értékelendők, mivel az alperes az, aki a Kttv. 225/C. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségének nem tett eleget, a felperes szabadságát nem tartotta nyilván, és bizonyítani sem tudta a szabadság kiadását. A másodfokú bíróság emellett azt is kiemeli, hogy az alperesi fellebbezés kizárólag általánosságban, a teljes perbeli időszak vonatkozásában állította, hogy a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség arra vonatkozóan, hogy azért nem tudta az ütemterv szerint a szabadságát igénybe venni, mert abban előre nem látható körülmény akadályozta. Ugyanakkor a Kttv. 225/C. § (2) bekezdése szerinti előre nem látható, rendkívüli eset fennállta, az ezzel kapcsolatos vitatás csak konkrétan megjelölt időpont tekintetében vizsgálható. Az alperes fellebbezésében ilyen konkrét időpontot nem jelölt meg, azzal kapcsolatban konkrét érveket, bizonyítékokat sem terjesztett elő, ezért a felek közötti vita e körben érdemben nem volt vizsgálható, ennek hiányában pedig a bizonyítási teher megfordulásáról sem lehet szó.

[19] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett körben a Kp. 109.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[20] A peresztes alperes a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján köteles a pernyertes felperes részére a perben csatolt, a felperes és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződés 3. pontjában kikötött és felszámított másodfokú perköltség megfizetésére.

[21] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a 222.406 forint fellebbezési eljárási illeték a Kp 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el. Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. április 14.

dr. Németh Andrea s.k.	dr. Szeles Balázs György s.k.	dr. Kinyó Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró